

DESET GODINA IZDAVANJA ČASOPISA *SOPHOS*
Riječ urednika-osnivača *SOPHOS-a*

Nijaz IBRULJ

University of Sarajevo, Faculty of Philosophy
Franje Račkog 1, 71.000 Sarajevo, B&H
Email: nijaz.ibrulj@ff.unsa.ba

U ljeto 2007. godine, 2.jula, sa grupom asistenata i studenata s Odsjeka za filozofiju i sociologiju osnovao sam ZINK – znanstvenoistraživački inkubator namjenjen radu mladih istraživača na Univerzitetu u Sarajevu (<https://ziink.wordpress.com>). Vrlo brzo smo u ZINK-u shvatili potrebu pokretanja časopisa za mlade istraživače na Univerzitetu u Sarajevu. Bilo je, naravno, u BiH časopisa za filozofiju, društvenu teoriju, umjetnost i književnost ali nisu bili indeksirani i nisu mogli biti bodovani u sistemu primjenjivanja kriterija i mjerila za bodovanje znanstvenog, istraživačkog i stručnog rada u humanistici i društvenim znanostima. Zato smo formirali redakciju jednog (tada tek planiranog i zamišljenog!) časopisa kojem smo dali naziv *SOPHOS* (<https://ziink.wordpress.com/sophos/>). Vrlo brzo sam dobio potvrdu prihvatanja sudjelovanja u međunarodnom savjetu časopisa od strane afirmiranih kolega sa inostranim univerziteta: Andrej Ule (University of Ljubljana, Slovenia), Werner Stelzner (University of Bremen, Germany), Jure Zovko (University of Zadar, Croatia), Irene Lagani (University of Macedonia in Thessaloniki, Greece), Iryna Khomenko (National Taras Shevchenko University of Kyiv, Ukraine), Senadin Lavić (University of Sarajevo, BiH), Nijaz Ibrulj (University of Sarajevo, BiH), Volker Munz (University of Graz, Austria), Jan Wolenski (Jagiellonian University in Krakow, Poland), Andrew Schumann (Belarusian State University in Minsk, Belarus).

Tada još asistenti, a danas docenti, Kenan Šljivo, Vedad Muharemović, Elma Durmišević, te studenti Tijana Okić, Armin Methadžević, Amer Velić, Ljiljana Nikolić, Ekrem Hamidović, Lamija Neimarlija, Ljiljana Tunjić, a kasnije Kerim Sušić, Igor Žontar, Irma Duraković, Denis Džanić, Jelena Gaković, Toni Renić, Davor Njegić, Mustafa Šuvalija, To-

mislav Tadić, Ivana Seletković, od početka do danas su radom u redakciji časopisa i svojim tekstovima, prijevodima i prikazima učinili da se časopis SOPHOS utemelji, da se razvije i da opstane kao važan instrument akademskog rada mladih istraživača. Kenan Šljivo, glavni i odgovorni urednik časopisa SOPHOS, uložio je ogroman napor i trud da svaki broj časopisa bude formalno i sadržinski korektan, atraktivan po topikama,...

Iste godine sa nekoliko kolega profesora s UNSA i nekim članovima ZINK-a osnovao sam i društvo ACADEMIA ANALITICA - društvo za razvoj logike i analitičke filozofije u Bosni i Hercegovini (<https://academiaanalitica.wordpress.com/>) i elektronski (OAJ) časopis THE LOGICAL FORESIGHT - Journal for Logic and Science. Zamisao je bila da se za potrebe integriranog univerziteta stvori jedna studijska platforma ili studijska grupa koja bi na UNSA povezala logiku-metodologiju-matematiku-informacijsku znanost jednim planom i programom studiranja i okupljala studente sa nekoliko fakulteta na bazi kombinacije obaveznih i izbornih predmeta. Na moju molbu u internacionalni savjet časopisa ušli su Noam Chomsky, Lotfy A. Zadeh, David Chalmers, John R. Searle, Ned Block, Jan Wolensky, Andrew Schumann, William Bill Child, Werner Stelzner (http://ejournal.ff.unsa.ba/index.php/-logical_foresight). Društvo Academia Analitica je postalo suizdavač časopisa SOPHOS.

Kroz ZINK je prošlo preko 80 članova-mladih istraživača. Svake godine su primani novi članovi i postavljeni novi mentori (Nijaz Ibrulj, Andrea Lešić Thomas, Senadin Musabegović, Mario Hibert, Kenan Šljivo, Vedad Muhamremović). Neki članovi su odustajali i povlačili se pod pritiskom drugih obaveza koje su preuzimali u profesionalnom radu i privatnom životu. Novi članovi sa različitih fakulteta UNSA su se javljali i slali svoje radove za objavljivanje. Mladi istraživači, asistenti i studenti, pokrenuli su nekoliko značajnih istraživačkih programa (Student-Based Research Program, Cooperative Education Program), kroz koje su realizirali nekoliko važnih međunarodnih projekata, organizirali nekoliko edukativnih konferencija i gostujućih predavanja. U planu za naredni period je izdavačka djelatnost ZINK-a kao aktivnost na objavljivanju monografija i knjiga članova ZINK-a putem sudjelovanja na javnim konkursima za sredstva kod ministarstava i izdavačkih agencija.

Unutarnja evaluacija članaka za objavljivanje u SOPHOS-u osiguravana je putem znanstvenih kolokvija u organizaciji ZINK-a. Svaki članak koji je prihvaćen za objavljivanje najprije je bio prezentiran i diskutiran na znanstvenom kolokviju kojem su često prisustvovali i stručnjaci, prije svega univerzitetski profesori, iz različitih oblasti. Drugu

vrstu evaluacije je osigurao recenzentski sistem. Za svaku oblast humanističkih i društvenih znanosti angažiran je po jedan recenzent iz redova profesora UNSA.

Finansiranje ZINK-a i časopisa SOPHOS-a bilo je uvijek realizirano na projektnoj osnovi. ZINK je svake godine na javnom pozivu za finansiranje projekata konkurirao projektom od značaja za razvoj akademске prakse studenata i mlađih istraživača UNSA i svake godine osvojio potrebna sredstva za izvodjenje projektnog istraživanja. Jedan od projekata ZINK-a je u svakom slučaju i izdavanje indeksiranog časopisa SOPHOS namjenjenog objavljivanju radova mlađih istraživača. Sredstva za objavljivanje SOPHOS-a pridobijena su uglavnom prijavljivanjem na javne pozive MONKS-a i FMON-a. Nakon što je časopis indeksiran u EBSCO HOST bazi podataka Upravni odbor Filozofskog fakulteta donio je odluku o sufinansiranju časopisa sa polovinom potrebnih sredstava za njegovo objavljivanje. Abstrakti su počeli da se objavljaju u bibliotečkim bazama CEEOL i COBISS. Poduzeti su koraci za indeksiranje časopisa u Thomas Reuters Web of Science (Arts and Humanities Index).

Za deset godina rada ZINK-a održano je 52 znanstvena kolokvija na kojima su izloženi i prodiskutirani javno, pred studentima i profesorima UNSA, izvorni znanstveni članci iz oblasti filozofije, sociologije, književnosti, historije umjetnosti, psihologije, pedagogije, lingvistike, koji su kandidirali za objavljivanje u časopisu SOPHOS. Osim izvornih znanstvenih tekstova u časopisu su objavljene stručne magisterske radnje i dijelovi doktorskih disertacija članova ZINK-a, kao i tekstovi nekih nastavnika – mentora. U SOPHOS-u je objavljeno 2.200 stranica teksta, od toga 72 znanstvena članka, 23 prijevoda s engleskog i njemačkog jezika, i 18 prikaza. Lektorske poslove za bhs jezike obavljali su u različitim periodima Elma Durmišević, Amela Ljevo-Ovčina, Mevlida Džinović, Amer Tikveša. Engleski tekst su lektorisali Selma Đuliman, Predrag Rogan, Davor Njegić. Internetska stranica ZINK-a koja uključuje i link za časopis SOPHOS ima do danas 115.000 posjeta iz preko 65 zemalja svijeta sa svih kontinenata.

U sadržinskom smislu časopis SOPHOS je izrazio i realizirao interes mlađih istraživača UNSA za teme koje su ih tokom studija privukle i zainteresirale. Uz pomoć mentora-profesora koji su taj dodatni interes prepoznali i inicirali stalno je popunjavan bazen mlađih istraživača na UNSA. Profiliranje znanstvenog interesa kroz znanstvene projekte i kolokvije ZINK-a i objavljivanje u SOPHOS-u dalo je mlađim istraživačima UNSA prestižne reference kod njihovog natjecanja za ulazak u akadem-

sku zajednicu UNSA u statusu asistenata ili docenata, kao i kod konkurišanja na radna mjesta profesora u srednjim školama.

Mislim da smo na Filozofskom fakultetu u Sarajevu na ovaj način uspješno povezali mlade istraživače sa različitim znanstvenim i umjetničkim topikama, naučili ih praksama i standardima evropskog i svjetskog rada u akademskom području i na bazi intelektualnog interesa realizirali međugeneracijsku suradnju. Time smo utemeljili jednu samoodrživu formu realizacije ambicija i interesovanja mladih ljudi u različitim akademskim poljima humanistike, duhovnih i društvenih znanosti, i pružili im nadu u vrijednost akademskog rada.